

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС навчальної дисципліни «ЗАХИСТ ПЛОДООВОЧЕВИХ КУЛЬТУР»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>201 «Агрономія»</u> Рік навчання: <u>4-й, семестр 8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Ботаніки, генетики та захисту рослин</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к. с.-г. н., доц. Рудська Ніна Олександрівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>nina.rudska@gmail.com</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Захист плодоовочевих культур» є вибірковою компонентою ОПІ Агрономія.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 годин; практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 100 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Ентомологія», «Фітопатологія», «Гербологія», «Агрофармакологія», .

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при подальшій професійній діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Захист плодоовочевих культур» ґрунтується на вивченні систем захисту плодоовочевих культур від шкідливих організмів, які розповсюджені в Україні. Призначення дисципліни полягає у розробці систем захисту плодоовочевих культур з уточнення групи хвороб і шкідників, якими пошкоджуються плодоовочеві культури, їх морфологічні ознаки, біологічні особливості, строки нанесення пошкоджень та уражень, строки і заходи захисту рослин.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Захист плодоовочевих культур» – формування у здобувачів вищої освіти системи знань і умінь щодо організації та оптимізації заходів захисту плодоовочевих культур від шкідливих організмів, що ґрунтуються на комплексному поєднанні

агротехнічних, біологічних та імунологічних методів та раціональному застосуванні хімічних засобів захисту рослин.

Завдання вивчення дисципліни

Освітня компонента «Захист плодоовочевих культур» орієнтована на отримання знань щодо сучасних методик виявлення та обліку шкідливих організмів в агроценозах плодоовочевих культур, вивчення їх еколого-біологічних особливостей та економічних порогів шкідливості; розробку надійних систем захисту плодоовочевих культур з урахуванням параметрів екології, економіки, якості та безпеки.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК 6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.

СК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

СК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

СК 9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліна забезпечує програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

ПРН 14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

ПРН 16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ. Роль служби захисту рослин в підвищенні врожайності с.-г. культур	2	-	6
2	Методи обліку та прогнозу появи шкідливих організмів	2	2	6
3	Захист капустяних культур	2	2	8
4	Захист пасльонових культур	2	2	8
5	Захист селерових (зонтичних) культур	2	2	8
6	Захист цибулевих культур	2	2	8
7	Захист баштанних культур	2	2	8
8	Захист амарантових культур	2	2	8
9	Захист зерняткових плодових культур	2	2	8
10	Захист кісточкових плодових культур	2	2	8
11	Захист малини та суниці	2	2	8
12	Захист смородини та агрусу	2	2	8
13	Захист виноградної лози	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної

діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносить на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання лекційного матеріалу за темами	20	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до практичних занять	40	Щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування

4	Індивідуальні творчі завдання (виступ для дискусії)	20	Під час проведення практичних робіт протягом семестру)	Виступ з інформацією (презентація, реферат, відео і т. п.)
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дереча О.А., Бойчук А.К., Грицюк Н.В. та ін. Технологія комплексного захисту овочевих культур від шкідливих організмів у фермерських господарствах та на присадибних ділянках : практ. посібник Житомир : Рута, 2019. 183 с.

2. Дереча О. А., Ключевич М.М., Бакалова А. В. та ін. Основи екологічно безпечного застосування пестицидів у інтегрованих системах захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів агроценозів: Навч. посібн. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 232 с.

3. Паламарчук В.Д., Кричковський В.Ю., Рудська Н.О., Колісник О.М. Новітні технології вирощування овочевих культур та кукурудзи за використання дигестату біогазових станцій: монографія. Вінниця: Друкарня «Друк», 2022. 296 с.

4. Федоренко В.П., Марков І.Л., Мордерер Є.Ю. Стратегія і тактика захисту рослин: [монографія]. (Серія «Інтенсивне землеробство»). Т. 1; під ред. акад. НААН України В.П. Федоренка. Київ : Альфа-стевія, 2012. 500 с.

5. Федоренко В.П., Марков І.Л., Мордерер Є.Ю. Стратегія і тактика захисту рослин: [монографія]. (Серія «Інтенсивне землеробство»).Т. 2; під ред. акад. НААН України В.П. Федоренка. Київ : Альфа-стевія, 2015. 784 с.

6. Яновський Ю. П., Кравець І. С., Крикунов І. В., Мостов'як І. І., Мостов'як С. М. Інтегрований захист плодів культур : навч. посіб. Київ : Фенікс, 2015. 646 с.

7. Яновський Ю.П. Довідник із захисту плодів культур. Київ: Фенікс, 2019. 472 с.

Додаткова література

1. Євтушенко М. Д., Байдик Г. В., Забродіна І. В. та ін. Сільськогосподарська ентомологія: Назви основних шкідників сільськогосподарських культур і лісових насаджень : навч. посібн. Харків : ФОП Бровін О. В., 2016. 196 с.

2. Мринський І. М., Урсал В. В., Коковіхін С.В., Попова Л.М., Лавренко С.О., Довгаль М.М. Шкідники овочевих культур: навчальний посібник. Київ: 2018. 432 с.

3. Мринський І. М., Урсал В. В., Тимошук Т. М. та ін Шкідники ягідних культур: навчальний посібник. Київ : Інтерконтиненталь. 2018. 352 с.

4. Мринський М.І., Урсал В.В., Забродіна О.В., Романов О.В., Воєводін В.В. Шкідники плодів культур: навчальний посібник.; за ред. І. М. Мринського. Київ. 2019. 728 с.

5. Пінчук Н.В., Коваленко Т.М., Вергелес П.М. Садово-паркова фітопатологія. Вінниця: ТОВ Твори, 2020. 380 с.

6. Рудська Н.О., Пінчук Н.В., Ватаманюк О.В. Лісова ентомологія: навч. посіб: за ред. Н.О. Рудська Вінниця: ТОВ Твори. 2020. 288 с.
7. Тимошук Т.М. Фізіологічні зміни в живих організмах при застосуванні засобів захисту рослин (токсикологія пестицидів). Житомир : ЖНАЕУ, 2019. 67 с.
8. Туренко В. П., Білик М. О., Кулешов А. В. та ін. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб.: ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Харків: Майдан, 2019. 330 с.
9. Rudska N. Investigation of the impact of the protection system on the limited of sugar beet pests on the Right Bank Forest Steppe. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. Вип. 26 (3). С. 138-159. DOI: 10.37128/2707-5826-2022-3-11
10. Rudska N. Influence of the protection system on limitation of the number of main pest in corn crops. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. Вип. 27 (4). С. 143–165. DOI: 10.37128/2707-5826-2022-4-11
11. Rudska N. Influence of the protection system on limitation of the number of main pest in corn crops. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. Вип. 27 (4). С. 143-165. DOI: 10.37128/2707-5826-2022-4-11

Інформаційні ресурси

1. Електронні ресурси. Національна парламентська Бібліотека України. URL: <http://nplu.org/article.php?id=2> (Дата звернення: 01.08.2024).
2. Наукові ресурси. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/> (Дата звернення: 01.08.2024).
3. Закон України «Про захист рослин». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180-14#Text> (Дата звернення: 1.08.2024).
4. Шкідники овочевих культур. URL: <https://semena.cc/blog/uk/shkidniki-ovochiv/> (Дата звернення: 4.08.2024).
5. Захист овочевих і баштанних культур від хвороб. URL: <https://buklib.net/books/34609/> (Дата звернення: 1.08.2024).
6. Шкідники плодівих культур URL: <https://buklib.net/books/34528/> (Дата звернення: 03.08.2024).
7. Визначник хвороб саду. URL: https://www.syngenta.ua/sites/g/files/zhg666/f/sad_bolezni .pdf (Дата звернення: 12.08.2024).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю – на заліку.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	4
2	Робота на практичних заняттях	12
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	4
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Робота на лекційних заняттях	4
6	Робота на практичних заняттях	12
7	Виконання контрольних робіт, тестування	10
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	4
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку.

Під час виконання навчальних завдань, а також завдань поточних та підсумкових контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни